

REGERINGSRÄTTENS DOM

Mål nr
587-08

meddelad i Stockholm den 4 mars 2010

KLAGANDE

Datainspektionen
Box 8114
104 20 Stockholm

MOTPART

AA

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 3 januari 2008 i mål nr 6859-07, se bilaga

SAKEN

Tillämpning av personuppgiftslagen

REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Regeringsrätten upphäver kammarrättens dom och fastställer länsrättens beslut att avvisa AAs överklagande.

YRKANDEN M.M.

Datainspektionen yrkar att Regeringsrätten upphäver kammarrättens dom och fastställer länsrättens beslut att avvisa AAs överklagande samt anför bl.a. följande. Kammarrättens dom ger uttryck för uppfattningen att en anmälare under vissa omständigheter har rätt att kräva att Datainspektionen ska vidta åtgärder

Dok.Id 86922

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00
E-post: regeringsratten@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
587-08

med anledning av hans anmälan. En sådan uppfattning strider både mot den praxis som har utvecklats om besluts överklagbarhet och mot doktrinen på området. För överklagbarhet har i praxis krävts att ett beslut kan beräknas få och även fått påtagliga faktiska verkningar (RÅ 1996 ref. 43) eller varit ägnat att uppfattas som bindande med följd att det ändå kunde få verkan enligt sitt innehåll (RÅ 2004 ref. 8). Däremot har ett beredningsbeslut inte ansetts överklagbart när det saknat mer påtagliga direkta rättsverkningar mot parter eller andra (RÅ 1996 ref. 3). Det aktuella beslutet saknar de egenskaper som enligt praxis krävs för överklagbarhet. Beslutet innehåller en bedömning enligt personuppgiftslagen av de faktiska omständigheter som anmälaren påtalat. Denna bedömning utgör skälet till att inte vidta någon åtgärd i ärendet. Beslutet är inte verkställbart och har endast skickats till anmälaren. Datainspektionen är oförhindrad att vid ett senare tillfälle vidta åtgärder med anledning av anmälan. Datainspektionen är således inte bunden av beslutet eller den bedömning som utgör skälet till beslutet. I sammanhanget bör även noteras att kammarrätten har vidgat innebörden av ett förarbetsuttalande som rör överklagande enligt 52 § personuppgiftslagen (1998:204) av registerförande myndigheters beslut om rättelse etc. till att även omfatta Datainspektionens beslut i egenskap av tillsynsmyndighet enligt 51 §. Motivuttalanden till 52 § kan inte läggas till grund för en tolkning av 51 § på det sätt som kammarrätten gör.

AA bestrider bifall till överklagandet och anför att Regeringsrätten inte bör begränsa sin prövning till frågan om det är ett överklagbart beslut utan ska pröva målet i sak. Vidare yrkar AA att förhandsavgörande från EU-domstolen inhämtas och att muntlig förhandling hålls i målet.

SKÄLEN FÖR REGERINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Enligt 51 § personuppgiftslagen får tillsynsmyndighetens beslut enligt personuppgiftslagen om annat än föreskrifter överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Av 2 § personuppgiftsförordningen (1998:1191) framgår att Datainspektionen är tillsynsmyndighet enligt personuppgiftslagen.

Enligt 22 § förvaltningslagen (1986:223) får ett beslut överklagas av den som beslutet angår, om det har gått honom emot och beslutet kan överklagas.

Förvaltningslagen ger emellertid, bortsett från vissa beslut som meddelas under handläggning, inget svar på frågan om ett beslut kan överklagas. Rätten att överklaga regleras i stället i viss mån genom bestämmelser i specialförfattningar och myndighetsinstruktioner.

Även om det i en författning anges att ett beslut enligt författningen eller ett beslut av en viss myndighet kan överklagas, ska detta inte uppfattas så att alla sådana beslut är överklagbara. Överklagbarheten är nämligen begränsad till följd av allmänna principer som har utbildats i praxis (jfr RÅ 2007 ref. 7 och där angivna rättsfall). En myndighets faktiska handlande eller underlåtenhet att handla kan exempelvis inte överklagas. En annan förutsättning för överklagande är att beslutet har någon inte alltför obetydlig verkan för parter eller andra. Normalt saknas också möjlighet att klaga över motiveringen till ett beslut (prop. 1997/98:101 s. 50 f.).

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. AA inkom till Datainspektionen med ett klagomål angående publiceringen av ett bolagsstämmoprotokoll med en påstådd felaktig uppgift på Handelsbankens webbsida. Han anförde att den felaktiga uppgiften var kränkande och begärde därför hjälp med att få uppgiften ändrad eller borttagen. I en skrivelse till AA meddelade Datainspektionen att inspektionen bedömde att den aktuella behandlingen av personuppgifter inte innebär en sådan kränkning som strider mot bestämmelserna i personuppgiftslagen, att man därför inte avsåg att vidta någon åtgärd med anledning av klagomålet och att ärendet härmed avslutades.

Det överklagade beslutet är fattat av Datainspektionen i dess egenskap av tillsynsmyndighet och innebär att inspektionen beslutat att inte vidta någon åtgärd med anledning av en anmälan. Regeringsrätten har tidigare funnit att ett beslut att avskriva ett tillsynsärende inte är av beskaffenhet att kunna bli föremål för en överprövning hos förvaltningsdomstol (RÅ 1996 not. 190). Enligt Regeringsrättens mening saknas skäl att göra någon annan bedömning beträffande Datainspektionens beslut i förevarande mål. Eftersom inspektionens beslut inte är överklagbart har länsrätten rätteligen avvisat AAs överklagande.

Mål nr
587-08

Vid denna utgång föranleder yrkandena om inhämtande av förhandsavgörande från EU-domstolen och muntlig förhandling inga vidare åtgärder.

Susanne Billum

Karin Almgren

Lennart Hamberg

Henrik Jermsten

Olle Stenman

Birgitta Törnered
Föredragande regeringsrätts-
sekreterare

Avd. II

Föredraget 2010-02-10